

netop under den frie Udvikling er saare betænkelig, nemlig et ministerielt Enevælde, idet paa mange Omraader Rekurs til Domstolene er afskaaren; Sagerne skulle afgøres af Ministeriet til syvende og sidst. Jeg synes, at det var paa Tid at sætte en Stopper derfor, og at man i Stedet for at indskrænke Domstolenes Kompetence ved at afskære private Borgere fra at gaa til dem, skulde udvide den.

De Bemærkninger, jeg har fundet Anledning til at gøre, angaa, som de Herrer ville have set, med Undtagelse af Spørgsmaalet om Ekspropriationsretten kun Yderpunkter i denne Lov, der vist for øvrigt i det hele er særdeles god og gavnlig, og som jeg ligeledes for mit Vedkommende skal anbefale til hurtigt og velvillig Fremme.

Birch: Jeg havde tænkt mig, at de foregaaende ærede Talere vilde have omtalt et Forhold, som jeg særlig har hæftet min Opmærksomhed ved. Da det ikke er sket, vil jeg tillade mig at nævne det, saa meget mere som jeg foranlediges dertil ved en Ytring af det ærede 8de kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen), som fremhævede, at der ikke fra Grundejerforeningernes Side var gjort Indvendinger mod det foreliggende Udkast, uagtet de særligt ere opfordrede til at afgive deres Erklæring derom. Jeg vil i den Anledning tillade mig at oplyse, at der i samtlige Landets Købstadgrundejerforeninger, Fællesforeninger o. s. v. er vedtaget Resolutioner, sidst i den københavnske Fællesforening i Fjor Efteraar, enstemmige Resolutioner gaaende ud paa, at man vil henvende sig til Regering og Rigsdag med Anmodning om at faa hidført andre og efter Grundejernes Mening bedre Regler for Taksationskommissionernes Sammensætning. Det er jo efter den bestaaende Lov saaledes, at disse Kommissioner i det væsentlige bestaa af Mænd, som ere valgte af Ministeriet. I det foreliggende Forslags § 35 er der indført en Bestemmelse om Oprettelse af en saakaldt Grundkommission, der skal bestaa af 3 Medlemmer, hvoraf Formanden beskikkes af Kongen og de to andre Medlemmer af Indenrigsministeren. Jeg føler mig ganske overbevist om, at i Henhold til de Resolutioner, der som sagt ere vedtagne paa Købstadgrundejernes Delegeretmøde, vil denne Bestemmelse ikke tilfredsstillende

ikke kunne tilfredsstillende Grundejerne. Det faar alt for meget Udseende af, at det er Kommunens, det offentlige Interesser, der skulle varetages — gennem en Kommission, der vælges paa denne Maade. Grundejerforeningens Ønsker gaa ud paa, at for saa vidt man ikke under de Forhandlinger, der ske ved Ekspropriationskommissionen, maatte komme til Enighed, bør Erstatningen fastsættes ved Voldgift af tvende eller trede af Retten udmeldte, uvildige og sagkyndige Mænd. Derved mener man, at man vil opnaa den største Betyggelse, saavel for det offentlige som for de private Grundejere. Jeg vil i denne Forbindelse gerne henlede Opmærksomheden paa, om det ikke er mindre heldigt, at Grundkommissionen kun skal bestaa af 3 Medlemmer, medens Overgrundkommissionen, der indføres ved § 40, skal bestaa af 5 Medlemmer. Det kunde synes ganske naturligt, at en Overinstans skal bestaa af flere Medlemmer end en Underinstans, men paa den anden Side er det dog saaledes, at i Grundkommissionen, hvis den kommer til at hedde saaledes, skulle de vidtløftige Forhandlinger toregaa, der skal alt lægges til Rette, der skulle alle Hensyn tages, saaledes at Sagen kan komme til at foreligge dokumenteret for Overgrundkommissionen, hvis den kommer til Virksomhed. Det vilde efter min Mening være heldigere, om Grundkommissionen kom til at bestaa af en maaske kongevalgt Formand og saa 3 eller 4 af Retten udvalgte Mænd i Stedet for 2 af Ministeren valgte. Jeg henstiller til det kommende Udvalg at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse.

Til Slut vil jeg blot udtale min fulde Tilslutning til de ærede Talere, der have fremhævet det aldeles nødvendige i, at vi under en saadan Lovs Behandling skulle se meget skarpt paa Grundlovens § 82 om Ejendomsrettens Ukrænkelighed. Thi det kan ikke nægtes, at vi, hvad der ogsaa allerede er fremhævet, ere komne dertil, at det er blevet ret flydende, hvad der forstaas ved Almenvellet og hvad der forstaas ved Ejendomsrettens Ukrænkelighed, og endnu mere, havde jeg nær sagt, hvad der skal forstaas ved at yde fuldstændig Erstatning, naar man ser Bestemmelser som den i § 18, hvorefter der kan blive Tale om at kræve ligefrem Afstaaelse af Arealer, uden at der ydes Erstatning derfor.